

Dansk i grundforløbet

– forløbet migrationslitteratur i *Litteratur med udsyn 1*

Af Thor Gustafsson, Rasmus Urup Kjeldsen & Anders Hedegaard Kristiansen

Formål:

- at opnå viden om migration og migrationslitteratur.
- at blive fortrolig med en række af danskfagets centrale begreber blandt andet komposition, fortæller, personkarakteristik og sproglige virkemidler samt fagets måde at arbejde med forskellige genrer herunder digt, roman, kortfilm, graphic novel, rejsebeskrivelse og essay.

Forløbet består af en introduktion til migrationslitteratur og de måder, man kan arbejde med den på. Derefter følger tekster med tilhørende arbejdsspørgsmål. Én pointe er, at fokuset på migrationslitteratur giver introforløbet retning og løfter det faglige niveau, samtidig med at det motiverer eleverne at blive klogere på et emne og ikke bare læse spredte tekster i et klassisk introforløb om genrer og analysebegreber.

Skriftlighed:

Der er forslag til forskellige skriveøvelser i forløbsplanen herunder samt i bogens arbejdsspørgsmål. I materialet nedenfor (under selve forløbsplanen) er der også en klassisk analyseopgave, som med fordel kan bruges som opsamling på forløbet.

Forløbsplan, moduler á 90 minutter:

1. modul	<i>Litteratur med udsyn 1</i> , s. 12-18	Intro til forløb og grundlæggende begreber som globalisering og migration. Tilbageblik på flygtningekrise og status på problematikken i dag. Ordnnet.dk: migration Brainstorm på migration Walk and talk-øvelse med billeder: Hvad har de med migration at gøre? (se nedenfor) Side 12-18: fokuspunkter: 1) Danmark fra emigrations- til immigrationsland 2) Årsager til migration 3) Pushfaktorer og Pullfaktorer 4) Zygmunt Baumanns pointer og begreber "turist" og "vagabond"
----------	--	---

	Henrik Nordbrandt: "Vuggeviser" (s. 20)	Læsning af Henrik Nordbrandt "Vuggeviser": 1) Karakteriser med brug af teksteksempler den stemme, der taler 2) Find sproglige virkemidler: Hvilken virkning har de? 3) Hvilken virkning har titlen ift. genreforventninger? Skriveøvelse om en person, der er migreret (se rammer nedenfor)
2. modul	<i>Litteratur med udsyn 1</i> , s. 18-19 + 21-23 <i>Litteratur med udsyn 1</i> , s. 28-30	Intro til migrationslitteratur – bevægelse som karakteristisk træk Udfylde begrebskort for migrationslitteratur (se nedenfor). Forberede læsning af Alen Meskovic (herunder uddrag fra digt s. 29) https://www.youtube.com/watch?v=RxuY64iTKOs Interview med Meskovic: fokus på fiktionens muligheder og musikkens betydning.
3. modul	<i>Litteratur med udsyn 1</i> , s. 31-38	Alen Meskovic: af <i>Enmandstelt</i> Fokus: personkarakteristik og fortælleforhold
4. modul	<i>Litteratur med udsyn 1</i> , s. 23-27 Hisham Zaman: <i>Bawke</i> (kortfilm)	Intro til migrationslitteratur – sted som karakteristisk træk. Side 23-25: Tegn afsnittets pointer, og hold oplæg i tremandsgrupper om de tre punkter: afsnittets pointer ift. Blixen, definitionen af sted og pointerne om Zlatan. Se Zlatans video: <i>Epiloque</i> (se s. 25) Se <i>Bawke</i> med fokus på steder og brug af begreber fra introduktion: turister, vagabonder, modellen: sted 1 – bevægelse – sted 2 (jf. s. 21). Perspektivering til Alen Meskovic (se s. 39)
5. modul	<i>Litteratur med udsyn 1</i> , s. 47-50 <i>Litteratur med udsyn 1</i> , s. 51-61	Optakt til Halfdan Pisket 47-50: Læs "Ankomst" (s. 47) + hør bagefter nummeret: Hvordan kan man se, at det er en "turist" i baumansk forstand, der rejser her? Halfdan Pisket: af <i>Dansker</i> Fokus: personkarakteristik, sted og ikke-sted, analyse af billedsiden.

		Afslut ved at samle pointer med skriveøvelse: Hvilket billede giver <i>Dansker</i> af det at være migrant?
6. modul	<i>Litteratur med udsyn 1</i> , s. 40-46	<p>Hassan Preisler: af <i>Brun mands Byrde</i></p> <p>Læsefokusspørgsmål til optakten, s. 40-41:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvordan kan migrationslitteratur være vedkommende for moderne mennesker i almindelighed? - På hvilke måder tematiserer Hassan Preislers roman <i>Brun mands byrde</i> forholdet mellem identitet og etnicitet? - Hvad ligger der i Zygmunt Baumanns begreb om 'turisten', og hvordan kan romanens Hassan Preisler forstås som en turist i denne forstand? - På hvilke måder kan <i>Brun mands byrde</i> siges at have et fokus på bevægelse? <p>Link til reklame for Aarhus Teaters opsætning af <i>Brun mands byrde</i>: https://www.youtube.com/watch?v=ScCFyriQKm4</p> <p>Forslag til fokus: I romanen <i>Brun mands byrde</i> er grænsen mellem værk og forfatterbiografi flydende – hvordan videreføres dette spil omkring genre og identitet i videoen?</p>
7. modul	<i>Litteratur med udsyn 1</i> , s. 62-70	<p>Jonas Hassen Khemiri: af <i>Et øje rødt</i></p> <p>Læreroptakt til forfatter og værk (jf. 62-64). Elever læser uddrag og laver to-to videoaflevering med analyse ud fra spørgsmålene side 70.</p> <p>Hør Sivas "D.A.U.D.A": Hvad er her sammenhængen mellem sprog og identitet? Hvor ser man den legende blanding af sprog, der her signalerer et overskud?</p>
8. modul	<i>Litteratur med udsyn 1</i> , s. 71-81	<p>Madame Nielsen: af <i>Invasionen</i></p> <p>Læsefokusspørgsmål til optakten, s. 71-76:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvad handler Madame Nielsens roman <i>Invasionen</i> om? - Kom med eksempler på, hvordan Nielsen har arbejdet med sin forfatteridentitet i løbet af forfatterskabet. - Hvordan bruger Madame Nielsen i <i>Invasionen</i> den klassiske genre 'dannelsesromanen'? - Hvordan er <i>Invasionen</i> bygget op?

		<p>- Hvordan arbejder værket med 'grænsen' som sted? - Hvilke referencer til andre litterære værker og begivenheder er der i romanen, og hvad bruges referencerne til?</p> <p>Forslag til indledende aktiviteter:</p> <p>- Sæt billeder på flygtningekrisen med gammelt nyhedsindslag. Repetere baggrundsviden om flygtningekrisen + grundlæggende begreber som push- og pull-faktorer</p> <p>- Find billeder og video på nettet, som illustrerer de forskellige faser i Nielsens forfatterskab. Diskuter forestillinger om, hvad en forfatter er, med udgangspunkt i den måde Nielsen udfylder forfatterrollen på.</p>
9. modul	<i>Litteratur med udsyn 1, s. 81-87</i>	<p>Madame Nielsen: af <i>Invasionen</i></p> <p>Det første perspektiveringsspørgsmål på side 87 kan eventuelt laves som skriveøvelse.</p>
10. modul	<i>Litteratur med udsyn 1, s. 88-96</i>	<p>Jens Christian Grøndahl: af <i>Europas ambassade</i></p> <p>Førlæsningsaktiviteter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvad kendetegner essaygenren? - Undersøg hvorfor der i 2016 sker et skifte således, at færre migranter kommer til EU gennem balkanruten, og flere i stedet søger over Middelhavet. Og videre: Hvordan udvikler muligheden for at rejse fra Nordafrika over Middelhavet sig fra anden halvdel af 2017 og frem?

Walk and talk to-to

(Hvad ser I helt konkret på billederne? Gæt på historierne bag billederne. Hvad siger billederne om det at være migrant?)

FOTO: YANNIS BEHRAKIS, SCANPIX

ADOPE STOCK

<http://www.unhcr.org/news/latest/2016/7/55df0e556/unhcr-viewpoint-refugee-migrant-right.html>

Øvelse – overbegreb og underbegreb i forhold til migration

Overbegreb		Møbel		Billedsprog		
Underbegreb	Underbegreb	Sofa		Symbol	Sammenligning	

Overbegreb						
Underbegreb	Underbegreb			Navneord	Udsagnsord	

Migration		Migrant		Migrant		
Emigration			Immigrant	Flygtning	Gæstarbejder	Au pair

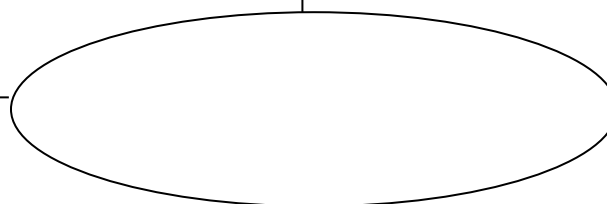

Begrebsskort

Kort definition

Yderligere kendetegn

En sammenligning (til et andet begreb)

Eksempler

Forslag til skriftlighed:

Migrationshistorie

Fortæl om et menneske, der er migreret - flygtet eller bare udvandret. Hvorfor og hvordan.

Fortællinger har ofte tre dele, som har hver deres funktion:

- Indledning. Her præsenteres personer, sted og eventuelt den konflikt, der kommer til at være omdrejningspunktet i historien.
- Midte. Det er fortællingens hoveddel, hvor selve historiens handling udspiller sig.
- Afslutning. Her rundes der af, ofte med en pointe (hvad er konklusionen på historien, hvad kan man lære af den, osv.)

Prøv at have denne tredelte struktur i baghovedet, når du skriver.

Opsamling på forløbet i skriftlig opgave:

Du skal skrive en analyse og fortolkning af en tekst fra forløbet om migrationslitteratur.

Opgaven skal indeholde:

- 1) En indledning der præsenterer generelle kendetegn ved migrationslitteratur, og som kort præsenterer den tekst, du har valgt.
- 2) En analyse og fortolkning af den valgte tekst med selvvalgt fokus. Du skal bruge begreber fra forløbet samt citater fra teksten.
- 3) En perspektivering til andre tekster om migrationslitteratur.